

**Заверюха
Марина Михайлівна**

доцент кафедри аграрного,
земельного та екологічного права
Національного університету
«Одеська юридична академія»,
кандидат юридичних наук

**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ
ДЖЕРЕЛ**

1. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р. в редакції від 8 лютого 2006 р. № 3852-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 21. Ст. 170.
2. Про затвердження Правил пожежної безпеки в лісах України: наказ Державного комітету лісового господарства України від 27 грудня 2004 р. № 278 // Офіційний вісник України. 2005. № 13. Ст. 680.
3. Мендик Л. В. Поняття та особливості правової охорони лісів / Л. В. Мендик // Держава і право : Юридичні і політичні науки : зб. наук. праць. – Київ, ІДП НАНУ, 2009. – Вип. 44. С. 449–455.
4. ЕкоСистема: національна онлайн-платформа, яка містить актуальну інформацію про стан довкілля [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://eco.gov.ua/>.

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ В ЛІСОВІЙ ГАЛУЗІ

Ліси – це зелене золото нашої країни і планети в цілому. Забезпечення належної охорони та раціонального використання лісових ресурсів є однією з необхідних і важливих складових закріплених у ст. 16 Конституції України обов'язку держави щодо забезпечення екологічної безпеки та підтримання екологічної рівноваги на території України.

Сьогодні стан лісів (передусім екологічний) можна назвати критичним, що викликано низкою проблем: низьким загальнодержавним економічним станом лісів, загальнодержавною екологічною кризою, нераціональним використанням лісових ресурсів, недосконалою лісовою охороною, насамперед від пожеж і протиправних порубок, низьким рівнем еколого-правової свідомості населення України, у тому числі посадових осіб, недосконалістю лісоохоронного законодавства тощо.

Відповідно до ст. 86 Лісового кодексу України, організація охорони і захисту лісів передбачає здійснення комплексу заходів, спрямованих на збереження лісів від пожеж, незаконних рубок, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу, захист від шкідників і хвороб [1]. Фактори, які впливають на стан лісів та лісову екосистему, можна поділити на біотичні (шкідники та хвороби, пожежі), абіотичні (природні катаклізми) та діяльність людини. Саме належний контроль за цими факторами впливу дасть змогу зменшити їх вплив на екосистему – ліс. Позитивним кроком в цьому напрямку стала діджиталізація в лісовій галузі, а саме запуск телеграм-бота, як сучасного засобу зв'язку між Державним агентством лісових ресурсів та громадськістю. Саме завдяки даному телеграм-боту з'являється можливість повідомити про: лісову пожежу, незаконну рубку, незаконне полювання, невиконання умов договорів, зробити інформаційний запит.

Охорона лісів від пожеж є одним із основних заходів щодо підвищення продуктивності лісу. Наказом Державного комітету лісового господарства від 27 грудня 2004 р. № 278 затверджено Правила пожежної безпеки в лісах України, які є обов'язковими для виконання всіма центральними і місцевими органами державної виконавчої влади, підприємствами, установами, організаціями (незалежно від виду їх діяльності та форм власності) й громадянами, що з будь-яких причин перебувають у лісі [2]. Проблема охорони лісів від пожеж – одна з найскладніших, особливо у східних і південних областях України, де внаслідок масштабних робіт із лісорозведення за останні 50 років на сотнях тисяч гектарів створені штучні насадження хвойних порід [3, С. 451]. Значне підвищення пожежної небезпеки в лісах зумовлюється стрімким зростанням відвідуваності населенням лісових масивів. Так, завдяки телеграм-боту за допомогою декількох кліків в смартфоні можливо повідомити про лісову пожежу надіславши координати та зробивши фото.

Одним із найбільш поширених факторів негативного впливу на лісову екосистему є діяльність людини, яка, зокрема, полягає у використанні лісових ресурсів у економічних цілях шляхом здійснення рубок без відповідного на це дозволу. На сьогодні кожен власник смартфона може надіслати координати де відбувається незаконна рубка і зробити фото на місці та, за можливості, описати ситуацію. В свою чергу система автоматично формує повідомлення та передає його адміністраторам у відповідній територіальній області.

Окрім того, в меню телеграм-боту лісової галузі є пункт корисні посилання, який бланкетно відправляє до: офіційного сайту

Держлісагенства, Державного підприємства «Лісогосподарський Інноваційно-Аналітичний Центр», Науково-дослідного інституту лісового господарств та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького, порталу аукціонних торгів, геопорталу «Ліси України», офіційних сайтів територіальних органів управління лісового та мисливського господарства.

Слід також згадати і про вебпортал ЕкоСистема [4], який покликаний стати національною платформою, де зібрані всі адміністративні екопослуги для бізнесу та вся екологічна інформація для громадян стовно різних природних ресурсів: лісу, атмосферного повітря, вод, надр та інші послуги. Використання даного сервісу значно скорочує час на пошук необхідної інформації, замовлення тих чи інших адміністративних послуг.

Враховуючи вищевикладене, на нашу думку, діджиталізація в лісовій галузі це значний крок в комунікації між органами державної влади і громадськістю, що матиме позитивний вплив на захист лісів від пожеж, незаконних рубок, браконьєрства, спростить доступ до відкритих даних. Маємо сподівання, що це тільки початкові кроки і в майбутньому кожен з нас зможе отримувати ще більше даних та адміністративних послуг уникаючи обтяжливих бюрократичних процедур.